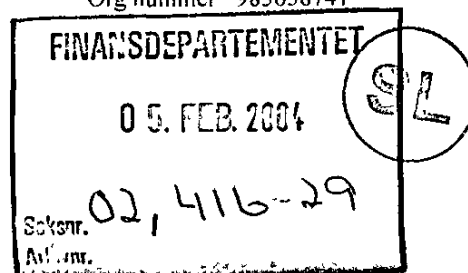

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Vår referanse
2003/726 - 632/2004 / BSH
049

Deres referanse
02/416 SLth/KR

Dato
04 02 2004

Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret - høring

Vi viser til Finansdepartementets brev 5 november 2003 vedlagt et høringsnotat av samme dato. Høringsnotatet ble oversendt hit fra Helsedepartementet i brev 18 november 2003.

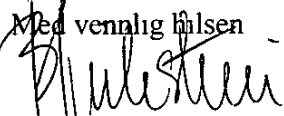
Helse Sør RHF har følgende kommentarer til høringsnotatet:

For helseforetakene i Helse Sør er det av meget stor viktighet å ha slik direkte tilgang til folkeregisteret som er nødvendig for å kunne kvalitetssikre egne data på en tilfredsstillende måte. Dette bl.a. for å sikre at viktige innkallinger og brev blir sendt til korrekt adresse, samt forhindre at det opprettes parallelle journaler på samme person. Som det fremgår av vedlagte uttalelse fra Sykehuset i Vestfold HF er dagens tilgang ikke tilstrekkelig i forhold til den praktiske hverdagen sykehusene har bl.a. som følge av organisatoriske endringer av spesialisthelsetjenesten (regionaliseringen) og "nyere" lovgivning (fritt sykehusvalg). Vi er kjent med og viser i denne forbindelse til Sosial- og helsedirektoratets arbeidsgruppe som skal gjennomføre et pilotprosjekt for folkeregisterkatalog i Nasjonalt helsenett som én oppfølging av rapporten om folkeregisterdata til sykehusene avgitt til Finansdepartementet og Helsedepartementet 11 april 2002. Vi ser det som nevnt som avgjørende at det så snart som mulig legges til rette for løsninger som kan dekke helseforetakenes behov.

Når det gjelder spørsmålet i høringsnotatet om valg av modell, er på samme måte vårt syn preget av å finne frem til den modellen som enklest og best kan imøtekomme sykehusenes og andre offentlige instansers behov. Etter vårt syn er det viktigere at folkeregisteret er tilgjengelig for alle nødvendige opplysninger offentlige instanser trenger på en hensiktsmessig måte, enn at flere lettere gis tilgang til en mindre del av opplysningene.

Det sentrale for oss blir at sykehusene på enklest mulig måte kan få "vasket" sine registre/databaser med en "teknisk" løsning som er enkel og effektiv i bruk til en så lav kostnad som mulig. Vi antar at våre spesielle behov lettest kan imøtekommes ved å velge en modell som tar utgangspunkt i et klart skille mellom de behov offentlige myndigheter og andre har.

Med vennlig hilsen

Bjørn Erikstein
viseadministrerende direktør

Berit Solveig Herlofsen
juridisk rådgiver

Vedlegg Uttalelse fra Sykehuset i Vestfold HF 29. desember 2003

Kopi - Helsedepartementet
- Sykehuset i Vestfold HF

Helse Sør
Postboks 2825,
Kjørbekk
3702 Skien

HELSE SØR	
- 2 JAN 2004	
SAK 03/726	DOK
ARKIVKOPPI BLP	SAKSBEH BSH

Vår ref (oppgi ved svar)
saksnr. / jnr. 08433/2003//
arkiv 049

Deres referanse
2003/726 – 5967/2003/BSH

Vår dato
29 12 2003

UTLEVERING AV OPPLYSNINGER FRA FOLKeregISTERET – HØRING

Det vises til brev fra Finansdepartementet datert 5 november d å , brev fra Helsedepartementet datert 18 november d å og brev fra Helse Sør datert 2 desember d.å.

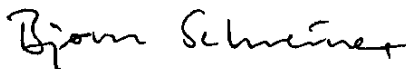
Da helseforetakene ikke er høringsinstans i henhold til høringslisten fra Finansdepartementet, finner vi det mest korrekt å sende vår høringsuttalelse tjenestevei til Helse Sør

Sykehuset i Vestfold har satt seg inn i høringsnotatet og har følgende kommentarer

- Vi ser ikke noe behov for en utvidelse av den generelle tilgangen til folkeregisteropplysninger til kommersielt bruk (jfr Modell 1 – punkt 5.1 i høringsnotatet) Derimot er vi enige i at personnummer ikke bør utleveres til noen andre enn politi og helsemyndigheter
- Helseforetakene i Helse Sør (med unntak av Rikshospitalet HF) har kun direkte tilgang til folkeregisteropplysninger i sitt opptaksområde Med direkte tilgang menes her helseforetakenes muligheter til direkte folkeregisteroppslag i sitt pasientadministrative system (PAS) Med den økende grad av samarbeid mellom helseforetakene – og funksjonsfordelingen dem imellom – ser vi nå et stort behov for å ha folkeregisteret for hele helseregionen i vårt pasientadministrative system Dette vil være til fordel for enkeltpersoner, personopplysningenes korrekthet og integritet og for arbeidsflyten ved det enkelte foretak

Konklusjon: Sykehuset i Vestfold ønsker en tillempling av tilgangen til folkeregisteret til bruk i helseforetakene, men er ikke spesielt opptatt av at den generelle adgangen til folkeregisteropplysninger utvides Helseforetakenes tilgang til folkeregister for andre helseregioner bør også vurderes – evt etter søknad med begrunnet behov

Med vennlig hilsen

Bjørn Schreiner,
rådgiver

Postadresse
Postboks 2168 Postterminalen
3103 TØNSBERG

Besøksadresse
Halvd Wilhelmsens allé 17
3116 TØNSBERG

Telefon 33 34 20 00
Telefaks 33 34 39 47
E-post firmapost@siv.no
Internett www.siv.no

Organisasjonsnummer
983 975 259
Bankgiro
1644 06 08349

FIN

FINANSDEPARTEMENTET

5.11.2003

Høringsnotat – Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret

Helsedepartementet
Vedlegg
S nr 03/04536 - 1

1 Innledning

Finansdepartementet har den senere tid mottatt flere henvendelser vedrørende praksis for utlevering av folkeregisteropplysninger. Dette har tydeliggjort behovet for en forenkling/klargjøring av regelverket. Departementet har funnet det hensiktsmessig å samtidig foreta en vurdering av hvilken funksjon folkeregisteret skal ha. Formålet med dette høringsnotatet er å få bedre oversikt over de hensyn som gjør seg gjeldende ved en helhetlig vurdering av folkeregisterets fremtidige funksjon som informasjonsbase i fremtiden. Høringsuttalelsene vil danne bakgrunn for eventuelle forslag til reguleringer. Som det fremkommer nedenfor er Finansdepartementets foreløpige vurdering at en bør gå inn for en ordning som åpner for utvidet adgang til å innhente visse opplysninger fra folkeregisteret. Utlevering av personnummer bør derimot begrenses i forhold til gjeldende praksis.

Nedenfor følger en oppsummering av bakgrunnen for problemstillingene som notatet omhandler, en gjennomgang av gjeldende rett og en vurdering av rettsstilstanden. Danske og svenske regler vil kort omtales før alternative modeller for utlevering av folkeregisteropplysninger skisseres og virkninger av disse omtales.

2 Bakgrunn

Gjeldende rett byr på enkelte utfordringer med hensyn til å ta stilling til hvilke vilkår som stilles for å få opplysninger fra folkeregisteret og hvilke opplysninger ulike aktører kan kreve utlevert. Gjeldende regelverk medfører derfor at det brukes mye ressurser, både offentlige og private, for å behandle henvendelser om utlevering av folkeregisteropplysninger. Det medfører også en viss risiko for usaklig forskjellsbehandling. Det er derfor behov for revisjon av dette regelverket.

Videre har det skjedd en utvikling med hensyn til bl.a. personvern og næringslivets behov for informasjon som gjør det aktuelt med en ny vurdering av hvilke formål folkeregisteret skal tjene. Et hovedspørsmål er om folkeregisteret i hovedsak bare skal ivareta offentlige myndigheters behov eller om registeret også skal ivareta behovet til private og kommersielle aktører. Skal for eksempel næringslivet kunne få ut adresseopplysninger fra registeret for å sende ut reklame?

Spørsmål

Utfallet av en slik vurdering bør ligge til grunn for revisjonen av regelverket. Vi vil derfor skissere noen alternative modeller/prinsipper og ber om høringsinstansenes syn på disse modellene.

3 Gjeldende rett

3.1 Generelt

Folkeregisteret inneholder opplysninger om tildelte fødselsnummer (fødselsnummer = seksifret fødselsdato + femsifret personnummer) og kan blant annet inneholde følgende opplysninger knyttet til det enkelte fødselsnummer: fullt navn, fødselsdato, personnummer, statsborgerskap, sivilstand, sperret adresse, fødested og bosted¹.

¹ Øvrige opplysninger i folkeregisteret knyttet til det enkelte fødselsnummer er: skattepliktig status, utflyttingsdato fra kommunen, innflyttingsdato til kommunen, dato for sivilstand, fradømt stemmerett, umyndiggjort, verge, hjelpeverge, fars fødselsnummer, mors fødselsnummer, ektefelle/registrert partners fødselsnummer, barns fødselsnummer, utvandret, forsvunnet, død, utgått fødselsnummer, fødselsregistrert, annullert tilgang, uregistrert person, registreringsdato for adresse, flyttingdato, kommunenummer, familienummer, spesifisert registreringstype som utenriks, militær, Svalbard, klientadresse, uten fast bosted, strengt fortrolig og

Taushetsbelagt, men også opppt som ikke regnes som private forhold kan ikke uten videre utleveres bare hvis - de er nødvendige for å ivareta lovmessige rettigheter + det må vurderes om taushetsretten skal benyttes

Etter folkeregisterloven er hovedregelen at opplysninger i folkeregisteret om en persons private forhold er undergitt taushetsplikt. Opplysninger om personers navn, adresse, fødselsdato, personnummer, fødested og eventuell dødsdato er ikke å regne som private forhold. Slike opplysninger er derfor ikke undergitt taushetsplikt. Tredjemann har likevel ikke noe ubetinget krav på å få utlevert slike opplysninger. Ikke-taushetsbelagte opplysninger kan utleveres når de er nødvendige for å ivareta lovmessige rettigheter eller plikter. Det foreligger altså for det første et grunnvilkår for utlevering om at opplysningene kan sies å være nødvendige for å ivareta søkerens lovmessige rettigheter og plikter. Dersom dette vilkåret er oppfylt, må det vurderes om en skal benytte taushetsretten, bl.a. ut fra hensynet til at folkeregistrering først og fremst skal tjene offentlige formål og at registerets behov for korrekte opplysninger til enhver tid er avhengig av at befolkningen har tillit til måten opplysningene blir behandlet på.

3.2 Utlevering av opplysninger om enkeltpersoner

Folkeregisteret får en rekke enkelthenvendelser om utlevering av opplysninger, blant annet om fødselsnummer eller adresse til navngitte personer. I praksis blir normalt slike opplysninger gitt ut når en saklig grunn påberopes, for eksempel at en skal bruke opplysningene i forbindelse med søk i Brønnøysundregistrene.

For å få utlevert opplysninger om en person, må alltid vedkommendes etternavn oppgis. I tillegg må den som henvender seg kunne oppgi enten vedkommendes fornavn, fødselsdato, personnummer, kjønn, adresse, postnummer eller kommune, slik at det er mulig å identifisere vedkommende. Det kreves med andre ord at den som henvender seg har nok opplysninger til at det kan foretas et entydig søk.

3.3 Utlevering av opplysninger om flere personer (masseopplysninger)

Ved henvendelser til folkeregisteret fra aktører som ønsker å få opplysninger om en større krets personer, herunder såkalt "vask" av opplysninger i aktørens eget register opp mot folkeregisteret, er praksis mer differensiert med hensyn til hvem som får opplysninger og hvilke opplysninger som blir gitt.

Etter tidligere praksis, inntil 2002, for utlevering av opplysninger vedrørende massehenvendelse, ble det lagt avgjørende vekt på om opplysningene var nødvendige for å ivareta lovmessige rettigheter eller plikter.

Normalt ble utlevering nektet når opplysningene først og fremst var tenkt brukt kommersielt, til reklame og lignende, og særlig der det i utgangspunktet ikke forelå noe kundeforhold.

Motsatt fikk for eksempel kredittinstitusjoner og lignende alltid utlevert de ikke-taushetsbelagte opplysningene de trengte, forutsatt at de ikke ble brukt i reklameøyemed og annen kommersiell virksomhet som ikke er knyttet til kredittopplysning og inkasso.

Offentlige myndigheter fikk stort sett de opplysningene de ba om (som regel i form av elektronisk søkeadgang i en kopi av registeret). Det oppsto imidlertid stadig oftere spørsmål om hva som kunne regnes som offentlig myndighet i denne sammenheng. Problemstillingen

---

sperret adresse, fortrolig, dato for spesifisert registreringstype, foreldreansvar, arbeidsgiver, yrke, arbeidstillatelse, arbeidstillatelsens varighet, tilhørighet til den norske kirke, oppholdstillatelse, oppholdstillatelsens lengde og henvisning til journal.

har kommet opp bl.a. i forhold til interkommunale selskaper mv. som utøver privat virksomhet, men som også kan utøve visse former for offentlig myndighet.

Høsten 2002 konkluderte Justis- og politidepartementet med at personopplysningsloven pålegger den behandlingsansvarlige (den som har et personregister) en lovmessig plikt til å sørge for at personopplysninger som behandles er korrekte. En slik tolkning medfører at enhver bedrift og privatperson med et kunderegister eller lignende i utgangspunktet må anses å oppfylle vilkåret i folkeregisterloven om at opplysningene må være nødvendige for å ivareta lovmessige rettigheter eller plikter. Det er imidlertid ikke holdepunkter i forarbeidene til personopplysningsloven som tilsier at bestemmelsen er ment å gi enhver virksomhet eller person med et kunderegister tilgang til opplysninger i folkeregisteret.

Folkeregistermyndighetene har derfor fortsatt lagt til grunn at folkeregistrering først og fremst skal tjene offentlige formål og at registerets behov for korrekte opplysninger til enhver tid er avhengig av at befolkningen har tillit til måten opplysningene blir behandlet på. Dette innebærer at folkeregisteropplysninger ikke bør utleveres til rene kommersielle aktører, selv om disse har plikt til å holde sine registre oppdatert. Søknader om opplysninger til kommersielt bruk har derfor blitt nektet i tilnærmet samme utstrekning som tidligere, men nå under henvisning til taushetsretten.

3.4 Vurdering av gjeldende praksis for utlevering av folkeregisteropplysninger

Det er mange ulike typer virksomheter som har et ønske/behov for opplysninger fra folkeregisteret. Privatpersoner kan også ha gode grunner til å be om opplysninger fra folkeregisteret.

Gjeldende regelverk og praksis innebærer at det i stor utstrekning må foretas en konkret vurdering av om opplysningene skal utleveres i den enkelte sak. Dette gjelder både med hensyn til om grunnvilkåret om at opplysningene er nødvendige for å ivareta lovmessige rettigheter eller plikter er oppfylt, og i forhold til hvor tungt andre hensyn skal vektlegges. Dette, kombinert med et økende antall henvendelser om å få opplysninger, medfører en uforholdsmessig ressursbruk og fare for forskjellsbehandling. Departementet anser dette som uheldig.

Etter vår oppfatning er det derfor behov for å klargjøre regelverket.

I tillegg kan det stilles spørsmål ved om gjeldende relativt strenge praksis er hensiktsmessig, ut fra en mer samfunnsøkonomisk tilnærming. I utgangspunktet kan det synes hensiktsmessig å åpne for en enkel tilgang til presumptivt riktige opplysninger fra et sentralt register, uavhengig av hvilket formål opplysningene skal tjene. Dette må imidlertid avveies mot risikoen for at slik liberalisering kan føre til dårligere kvalitet på registeropplysningene og bl.a. personvern hensyn.

4 Danske og svenske løsninger

4.1 Danmark

Fra det "Centrale Personregister" (CPR) kan private, juridiske og fysiske personer som driver ervervsvirksomhet få utlevert opplysninger for en begrenset personkrets, når forespøreren kan identifisere personene enkeltvis. Identifikasjon av den enkelte må skje enten ved personnummer, fødselsdato og navn eller adresse og navn. Begrunnelsen for avgrensningen til næringsdrivende er at private subjekter ellers normalt sett ikke ansees å ha et tilstrekkelig legitimt behov for folkeregisteropplysninger. Foreninger og lignende som faller utenfor

virksomhetsbegrepet kan likevel få utlevert opplysninger på samme vilkår som næringsdrivende, dersom de har et anerkjennelsesverdige formål.

Det er en betingelse for utlevering av opplysninger at mottager er berettiget til å behandle opplysningene, etter lov om behandling av personopplysninger. Den enkelte saksbehandler ved CPR vil måtte sjekke om det er gjort reservasjoner etter lov om behandling av personopplysninger. Vurderingen gjøres generelt i forhold til den enkelte forespørter.

Elektronisk søk er mulig etter søknad til Indenrigsministeriet. Forespørter utstyres med en kode som identifiserer ham ved søket og som sørger for at det bare utleveres opplysninger som forespørter har rett til å få. Dette gjelder både enkelthenvendelser og såkalt "vask", og gjør det mulig med søk via Internett. Ved massehenvendelser skjer det imidlertid en kontroll fra myndighetenes side av at det bare utleveres opplysninger som forespørter har krav på.

Tjenesten betales ved en fast avgift og en sum per opplysning som er utlevert.

Når vilkårene for å få utlevert opplysninger er tilstede, kan bl.a. opplysninger om navn, adresse, eventuell dødsdato og tidspunkt for flytting til utlandet utleveres, dersom det ikke foreligger behov for beskyttelse av vedkommende. Opplysninger om personnummer utleveres ikke. Enhver har også mulighet til å reservere seg mot at opplysningene brukes i markedsføringsøyemed og i lokale adressebøker (lokalvejviseren). Denne reservasjonen registreres i CPR.

Enhver kan få utlevert de samme opplysninger som nevnt over, om én bestemt person som vedkommende kan identifisere med navn og fødselsdato, navn og adresse eller navn og fødselsnummer. Det er adgang til å reservere seg mot at opplysningene gis til private. Etter en helhetsvurdering kan opplysningene likevel utleveres tross reservasjon, der den private forespørter har en rettslig interesse i å få opplysningene utlevert. En slik utlevering av opplysninger krever at den opplysningen gjelder får uttale seg først.

Private som ikke driver ervervsvirksomhet har ikke adgang til å søke om elektronisk tilkobling til registeret.

Kredittopplysningsbyråer, forsikringsvirksomheter, pengeinstitusjoner og lignende, samt enhver med rettslig interesse, har en noe utvidet tilgang til opplysninger. Opplysninger om personnummer utleveres likevel aldri.

Offentlige myndigheter har i utgangspunktet tilgang til alle opplysninger i CPR (også personnummer), som den enkelte myndighet har en berettiget interesse i. Utlevering av opplysninger fra CPR til offentlig myndighet skjer ikke for flere personer eller flere opplysninger om disse enn det som er nødvendig for den enkelte oppgave. Vurderingen som foretas er generell i forhold til den myndighet som søker.

4.2 Sverige

4.2.1 Generelt

Det svenske regelsettet for utlevering av folkeregistrerte opplysninger er sterkt preget av offentlighetsprinsippet, som er grunnleggende for slike opplysninger i Sverige.

4.2.2 Opplysninger fra folkeregisteret

Private subjekter og offentlige organ har rett til å få opplysninger fra folkeregisteret ved enkelthenvendelser. Myndighetene får også foreta såkalt vask i folkeregisteret for å oppdatere egne registre. Opplysninger som utleveres fra registeret er navn, fødselsdato, personnummer, fødselssted, adresse, folkeregistrert eiendomsforhold, statsborgerskap, sivil status, ektefelle, barn, foreldre, verge, adopsjon, tidspunkt for innflytting til landet, dødsdag, skattbar inntekt og formue. Tjenesten er gratis.

Det kan ikke søkes elektronisk i folkeregisteret.

4.2.3 Fra det "statlige personadresseregister" (SPAR) SPAR inneholder opplysninger hentet fra folkeregisteret.

Private og offentlige har tilgang til følgende folkeregisteropplysninger: navn, personnummer, fødselsdato, adresse, statsborgerskap, dødsfall, skattbar inntekt, formue, eiendomsforhold og sivil status. Dette er noe færre opplysninger enn det som utleveres direkte fra folkeregisteret ved enkelthenvendelse. Det er ingen vilkår for å få foreta søk i registeret.

Private kan ved skriftlig henvendelse reservere seg mot at opplysningene som gis ut brukes kommersielt/i reklameøyemed. En slik reservasjon må den som har fått ut opplysninger respektere.

Elektronisk søk er mulig etter at en er blitt utstyrt med en personkode. Det er ikke innført elektronisk søkemulighet for massehenvendelser.

Søk i SPAR koster penger. Det betales en fast avgift og en fast sum per opplysning som gis ut.

5 Vurdering av alternative modeller for utlevering av folkeregisteropplysninger

Vi vil nedenfor presentere tre modeller for utlevering av opplysninger fra folkeregisteret.

Det legges til grunn for vurderingen av de alternative modellene at det ikke er aktuelt å utlevere flere former for opplysninger enn det utleveres i dag, jmf. punkt 3.1 annet avsnitt ovenfor. Opplysninger om blant annet en persons sivilstand og barn vil fremdeles være taushetsbelagte opplysninger. Det bør imidlertid vurderes om det skal foretas noen ytterligere begrensninger m.h.t. hvilke opplysninger som skal kunne utleveres. Eksempelvis bør det vurderes om personnummer skal kunne utleveres, da det har vært anført at slike opplysninger kan misbrukes. Høringsinstansene oppfordres til å gi en vurdering av om det er behov for en mer restriktiv praksis når det gjelder utlevering av enkelte typer av opplysninger fra folkeregisteret, som for eksempel personnummer.

5.1 Modell 1 – Generell adgang til enkelte opplysninger fra folkeregisteret for alle

En mulig modell er å la alle få nærmest fri tilgang på følgende opplysninger: En persons fulle navn, fødested, fødselsdato, adresse og eventuelle dødsdato. Personnummer bør imidlertid ikke utleveres til noen andre enn politi og helsemyndigheter. Øvrige opplysninger utleveres kun til offentlige myndigheter etter en konkret vurdering av hvilke opplysninger de trenger for sin myndighetsutøvelse.

Dette vil være en modell som likner på den de har i Sverige i dag. Folkeregisteret vil ved en slik modell være et oppslagsverk for enhver som ønsker eller har behov for grunnleggende opplysninger.

Modellen vil være gunstig for alle som har behov for de aktuelle opplysningene, og regelverket vil være enkelt å håndtere.

En annen fordel med et åpent system er at det blir tydeliggjort hvilke opplysninger som er offentlig tilgjengelig fra folkeregisteret. Gjeldende regelverk, og andre modeller som vurderes nedenfor, vil lett kunne omgås av folk som har et spesielt ønske om å få utlevert opplysninger, slik at realiteten for disse ikke er så langt fra en åpen løsning. Det er uheldig å ha et regelverk som gir en falsk trygghet mot slik spredning av opplysninger.

Et mulig hensyn mot en slik liberalisering er forholdet til personvernet. Bl.a. kan modellen gjøre det enklere for folk som ønsker å "kikke". Det kan oppleves som uheldig for de registrerte at uvedkommende kan få tilgang til registrerte opplysninger. Dette kan videre føre til at folk unnlater å sende pliktig informasjon til folkeregisteret, slik at registerkvaliteten svekkes. På den annen side er de aktuelle opplysningene isolert sett ikke av en slik art at de egner seg til å avsløre svært personlige/intime forhold.

Et annet viktig hensyn er misbruksfaren. Det har fra flere hold vært hevdet at ikke-taushetsbelagte opplysninger fra folkeregisteret misbrukes for å skaffe ytterligere informasjon om en person fra andre kilder. Eksempelvis har adressen til personer som har sperret adresse i folkeregisteret blitt avslørt ved henvendelse til skoler, andre offentlige institusjoner eller banker, ved å oppgi personens navn og fødselsnummer eller lignende som "legitimasjon". Med ovennevnte begrensning av hvilke opplysninger som skal være generelt tilgjengelig, antar vi imidlertid at misbruksfaren er relativt liten.

Utvidet adgang til folkeregisteropplysninger kan således komme i konflikt med behovet som enkelte har for særlig beskyttelse mot vold og trusler. Det pågår et arbeid i regi av Justisdepartementet for å vurdere tiltak som kan bedre beskyttelseeffektiviteten av tiltak for personer som har behov for beskyttelse mot vold. Høringsinstanser med kompetanse på området oppfordres spesielt til å vurdere hvilke konsekvenser utvidet rett til opplysninger fra folkeregisteret kan få.

Et annet hensyn knytter seg til bruk av folkeregisteropplysninger til utsendelse av reklame. Mange ønsker å unngå å få tilsendt reklame. Liberalisering av utleveringspraksis kan isolert sett føre til at det sendes ut mer adressert reklame.

Alle som sender ut reklame plukter imidlertid å vaske sine distribusjonslister mot reservasjonsregisteret før utsendelse. I reservasjonsregisteret kan alle private subjekter registrere reservasjon mot telefonsalg og adressert reklame m.m. Dersom den som sender ut reklame ikke har riktig folkeregisteradresse, vil de imidlertid ikke få treff i reservasjonsregisteret, noe som igjen kan medføre at personer som har reservert seg mot direkte reklame likevel får dette. Forholdet til distribusjon av reklame trekker følgelig i begge retninger med hensyn til spørsmålet om liberalisering.

Modellen bør også ses i forhold til reglene om offentliggjøring av skattelister. Når det gjelder fysiske personer, skal skattelstene i henhold til ligningsloven § 8-8 nr. 2 første punktum inneholde opplysninger om navn og adresse, fødselsdag, måned og år, nettoformue,

nettoinntekt og klasse samt skatter og avgifter. Opplysningene i skattelister er offentlige, og enhver kan be om innsyn. Dette gjelder også utenfor den 3-ukers perioden lister er utlagt på ligningskontorene. Anmodning om utlevering av opplysninger om mer enn fem personer anses etter skattetatens praksis som en anmodning om "masseutlevering". Etter retningslinjer gitt av departementet kan enhver be om og få utlevert hele skattelisten i papirbasert form. Utlevering av lister i elektronisk form kan bare skje til den som godtgjør å ha oppfylt sin meldeplikt til Datatilsynet i henhold til personopplysningsloven, eller å ha konsesjon fra Datatilsynet eller å være fritatt fra slik melde-/konsesjonsplikt. Finansdepartementet har fått opplyst at det høsten 2002 ble masseutlevert opplysninger til om lag 150 aktører. Mottakere var mediebedrifter, banker, finansinstitusjoner, forsikringsselskaper, kredittopplysningsforetak, markedsføringsbedrifter og frivillige organisasjoner.

Reglene om offentliggjøring av skattelister er under revisjon. For å hindre misbruk av personopplysningene som finnes i listene, skjedde masseutlevering av skattelister høsten 2003 på vilkår av at opplysninger om skattyternes fødselsdag- og måned, gateadresse og skatteklasse ikke skulle offentliggjøres dersom hele eller deler av skattelisten ble publisert. Enkelte mottakere har valgt ikke å rette seg etter dette. I et høringsnotat som ble sendt ut sommeren 2003 foreslo departementet blant annet at ordningen med masseutlevering av skattelister i fremtiden bare skal videreføres overfor finansinstitusjoner, forsikringsselskaper og kredittopplysningsforetak. Det ble også foreslått å lovefeste at skattelister – i tillegg til økonomiske opplysninger – bare skal inneholde informasjon om skattyternes navn, fødselsår og poststed. Høringsfristen var 15. september 2003. Departementet tar sikte på å legge frem forslag til lovendringer for Stortinget i løpet av vinteren 2003/2004.

Modellen med utvidet adgang til å få visse opplysninger vil innebære at folkeregisteret vil få flere henvendelser om utlevering av folkeregisteropplysninger etter hvert som retten til å bruke registeret blir kjent. Samtidig vil ressursbehovet til saksbehandlingen per sak reduseres, da en slipper å ta stilling til om vedkommende oppfyller vilkårene for å få utlevert de aktuelle opplysningene.

Utleveringen i en slik modell bør i tilfelle gebyrbelegges. Gebyrene kan enten fastsettes slik at de faktiske utgiftene til utlevering av opplysningene dekkes, eller slik at også en del av kostnadene til selve registeret dekkes. Det kan også være aktuelt å differensiere gebyrene, slik at virksomheter som benytter opplysningene kommersielt betaler forholdsmessig høyere gebyr enn andre.

5.2 Modell 2 - Kun offentligrettslige formål skal ivaretas

Det strengeste alternativet vil være å legge til grunn at folkeregisteret kun skal tjene offentlige formål og at det derfor ikke utleveres opplysninger til private enheter. Slik folkeregisterets formålsparagraf er utformet i dag, er det klart at det er det offentliges behov som er det overordnede.

Ved en slik modell vil en få færre saker enn i dag. Saksbehandlingen kan derimot bli omfattende i slike saker, da en må foreta den av og til vanskelige sonderingen mellom offentlig virksomhet og annen type virksomhet. Visse virksomheter driver både offentlig og kommersiell eller annen privat virksomhet, eksempelvis gjennom interkommunale selskap. Videre vil en slik omlegging kunne få negative konsekvenser, for eksempel for innrapportering av grunnlagsdata fra finansinstitusjoner til ligningsmyndighetene.

En annen uheldig konsekvens av en slik modell er at private aktører med aktverdig behov for ajourhold mv. vanskelig får opplysninger de har behov for.

5.3 Modell 3 - En mellomløsning

Det kan tenkes ulike mellomløsninger i forhold til modell 1 og 2. Felles for mellomløsningene er at visse opplysninger skjermes.

Et alternativ kan være å la registeret være åpent for alle, men at man må ha et rimelig formål som begrunnelse for ønsket om å få ut opplysninger. Det kan eksempelvis stilles forbud mot utlevering av opplysninger i reklameøyemed.

En slik modell kan begrense omfanget av saker noe. Det kan derimot bli problematisk å sette opp grensegangen mellom hva som er reklame og hva som er opplysningstjenester av ulik art. Omgåelsesmuligheten er også stor.

En annen sondring kan foretas mellom enkelthenvendelser og massehenvendelser. Det kan gis ubegrenset rett til opplysninger fra registeret ved enkelthenvendelser, mens massehenvendelser krever et fornuftig formål.

Dette ligner ordningen slik den praktiseres i dag. Problemet har vært å oppstille et hensiktsmessig vilkår for utlevering av opplysninger ved massehenvendelser. De fleste vilkår vil føre til at det må foretas en mer eller mindre vanskelig grensegang mellom hva som faller innenfor og hva som faller utenfor ordningen. Det vil føre til økt saksbehandlingstid og ressursbruk.

I den danske løsningen har en stilt opp som hovedregel et vilkår om at en må drive ervervsvirksomhet for å få ut opplysninger fra folkeregisteret. Denne løsningen vil igjen by på vanskelige avveiningsproblemer vedrørende hva som skal kreves for at en faller innenfor. Det kan også være vanskelig å se en fornuftig begrunnelse for hvorfor dette bør være et vilkår for å få opplysninger fra folkeregisteret. Også andre enn næringsdrivende kan ha behov for opplysninger for å ivareta et legitimt formål. Omgåelse kan også her være et problem.

6 Oppsummering

Det er mange hensyn som må vurderes før det tas stilling til hvilken funksjon folkeregisteret bør ha i fremtiden. Mange offentlige og kommersielle interesser taler for vid rett til utlevering av folkeregisteropplysninger. Hensynet til tillit til det offentliges håndtering av opplysningene, og derav sannsynligheten for at folk sender pliktige meldinger om endringer til folkeregisteret, kan derimot tilsi en restriktiv utleveringspraksis.

Fordelene ved den vide svenske løsningen er at den er svært prosessøkonomisk. Samtidig har det vist seg vanskelig å finne egnede vilkår for eventuelle begrensninger mht. hvem som skal få ut opplysninger. Ellers er informasjonsbehovet økende i samfunnet. Da er det en fordel å ha lett tilgang til opplysninger fra et register som oppdateres kontinuerlig. Både ordningen vi har i dag, den danske løsningen og mellomløsninger kan lett omgås.

Det vil også være behov for å finne ut hvilke søkekriterier som skal kreves og om det skal være begrensninger av hvilke opplysninger som skal utleveres. Vi ber om høringsinstansenes synspunkter i denne sammenheng.

Etter vår oppfatning er det særlig personvern hensyn, herunder hensynet til et effektivt vern av trusselutsatte personer, som eventuelt kan føre til at det bør velges en mer restriktiv linje for utlevering av folkeregisteropplysninger.

Vi har ut fra ovennevnte forhold falt ned på en foreløpig anbefaling om å åpne for utvidet adgang til å innhente folkeregisteropplysninger, jf. førstnevnte alternativ. Når det gjelder utlevering av personnummer antar Finansdepartementet at det må velges enten en meget begrenset eller en vid adgang til å utlevere slike opplysninger. Enten må personnummer behandles på lik linje med adresseopplysninger, slik at det er en vid adgang til å få personnummer utlevert, eller så må det være en svært snever adgang til å få slike opplysninger, forbeholdt enkelte offentlige organ. Departementet heller i retning av sistnevnte løsning. Dette vil innebære en innstramning i forhold til dagens praksis.

Høringsliste

Arbeids- og administrasjonsdepartementet	Postboks 8004 Dep	0030 OSLO
Barne- og familiedepartementet	Postboks 8036 Dep	0030 OSLO
Fiskeridepartementet	Postboks 8118 Dep	0032 OSLO
Forsvarsdepartementet	Postboks 8126 Dep	0032 OSLO
Helsedepartementet	Postboks 8011 Dep	0030 OSLO
Justis- og politidepartementet	Postboks 8005 Dep	0030 OSLO
Kommunal- og regionaldepartementet	Postboks 8112 Dep	0032 OSLO
Kultur- og kirkedepartementet	Postboks 8030 Dep	0030 OSLO
Landbruksdepartementet	Postboks 8007 Dep	0030 OSLO
Miljøverndepartementet	Postboks 8013 Dep	0030 OSLO
Nærings- og handelsdepartementet	Postboks 8014 Dep	0030 OSLO
Olje- og energidepartementet	Postboks 8148 Dep	0033 OSLO
Samferdselsdepartementet	Postboks 8010 Dep	0030 OSLO
Sosialdepartementet	Postboks 8019 Dep	0030 OSLO
Utdannings- og forskningsdepartementet	Postboks 8119 Dep	0032 OSLO
Utenriksdepartementet	Postboks 8114 Dep	0030 OSLO
Akademikerne	Kristian Augustsgate 9	0164 OSLO
Bedriftsforbundet	C.J. Hambros pl. 5	0164 OSLO
Datatilsynet	Postboks 8177 Dep	0034 OSLO
Den Norske Advokatforening	Kr. Augustsgt. 9	0164 OSLO
Den norske Dataforening	Postboks 8874 Youngstorget	0028 OSLO
Den norske Revisorforening	Postboks 5864 Majorstua	0308 OSLO
Finansforbundet Avd. Oslo	Schweigaardsgt. 14	0185 Oslo
Finansnærings Hovedorganisasjon (FNH)	Postboks 2473 Solli	0202 OSLO
Finansieringsselskapenes Forening Finansieringsselskapenes Servicekontor	Postboks 2330 Solli	0201 OSLO
Forbund for kommunal økonomiforvaltning og skatteinnkreving	Postboks 1265 Vika	0111 Oslo
Handels- og Servicenærings Hovedorganisasjon	Postboks 2483 Solli	0202 OSLO
Kommunenes Sentralforbund	Postboks 1378 Vika	0114 OSLO
Landsorganisasjonen i Norge	Youngsgaten 11	0181 OSLO
NAVO (Norges Arbeidsgiverforening for virksomheter med offentlig tilknytning)	Postboks 1511 Vika	0117 OSLO
Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening	Postboks 99 Sentrum	0101 OSLO

Høringsliste

Norsk Presseforbund	Postboks 46 Sentrum	0101 OSLO
Norsk Sosionomforbund	Rådhusgaten 24	0151 OSLO
Næringslivets Hovedorganisasjon	Postboks 5250 Majorstua	0303 OSLO
Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032 OSLO
Skattedirektoratet	Postboks 6300 Etterstad	0603 OSLO
Skattebetalerforeningen	Postboks 213 Sentrum	0103 OSLO
Statistisk Sentralbyrå	Postboks 8131 Dep	0033 OSLO
Yrkesorganisasjonenes Sentralforbund	Brugaten 19 Postboks 9232 Grønland	0134 OSLO

Helseforetakene i Helse Sør

Vår referanse
2003/726 - 5967/2003 / BSH
049

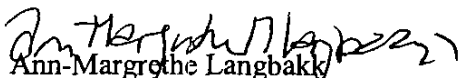
Deres referanse

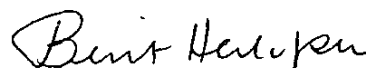
Dato
02.12 2003

Utlevering av opplysninger fra folkeregisteret - høring

Vedlagt følger brev 18 november 2003 fra Helsedepartementet vedlagt Finansdepartementets høringsnotat om utlevering av opplysninger fra folkeregisteret. Eventuelle høringsvar skal sendes Finansdepartementet med kopi til Helsedepartementet. Vi ber samtidig om at en kopi av en eventuell uttalelse også sendes hit.

Med vennlig hilsen

Ann-Margrethe Langbakk
advokat

Berit Solveig Herlofsen
juridisk rådgiver

DET KONGELEGE
HELSEDEPARTEMENT

HELSE ØØØ SØR	
1 9 NOV 2003	
SAK 03/726	DOK
ARKIVKODE 049	SAKSBEH. BSH

Se adresseliste

Deres ref

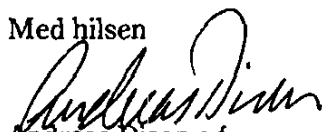
Vår ref
03/04536

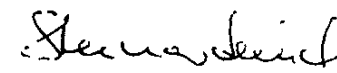
Dato
18 11 2003

Folkeregister – utlevering av opplysninger

Vedlagt følger brev og høringsnotat fra Finansdepartementet om utlevering av opplysninger fra folkeregisteret. Helsedepartementet ber om å bli orientert med kopi av evt. avgitt uttalelse til Finansdepartementet.

Med hilsen

Andreas Disen e.f.
ekspedisjonssjef

Steinar Lund
Seniorrådgiver

Helse Vest RHF: Postboks 303 Forus, 4066 Stavanger
Helse Midt -Norge Postboks 464 7501 Stjørdal
Helse Nord RHF, 8038 Bodø
Helse Øst RHF Postboks 404, 2303 Hamar
Helse Sør RHF.: Postboks 2825 Kjørbekk, 3702 Skien
Sosial- og helsedirektoratet Postboks 8054 Dep 0031 OSLO

Postadresse Postboks 8011 Dep Postboks 8011 Dep 0030 Oslo	Kontoradresse Einar Gerhardsens plass 3	Telefon 22 24 90 90* / 22 24 87 03 Org nr 983 887 406	Helsetjenesteavdelingen Telefaks 22 24 95 78	Saksbehandler Steinar Lund 22248283
--	---	--	--	---

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Høringsinstansene i henhold til vedlagt liste

Helsedepartementet	
Saksnr 03/04536	Dok nr 1
Arkivkode 008	Journ dato 06.11.03
Avd AS	Saksbeh ELU
U off	

Deres ref

Vår ref
02/416 SL tli/KR

Dato
5.11.2003

Høringsnotat om utlevering av opplysninger fra folkeregisteret

Vedlagt følger Finansdepartementets høringsnotat av i dag om endringer i adgangen til å utlevere personopplysninger fra folkeregisteret.

Formålet med denne høringen er å få best mulig grunnlag for å utarbeide konkrete forslag til endringer i reglene om utlevering av personopplysninger fra folkeregisteret.

Høringsuttalelser sendes Finansdepartementet innen 6. februar 2004.

Det bes om at høringsinstansene vurderer behovet for og eventuelt besørger foreleggelse av høringsnotatet for underliggende virksomheter/enheter.

Kopi av brevet er sendt Stortingets finanskomité, til orientering.

Med hilsen

Jon Tingsvold e.f.
avdelingsdirektør

Hans Peter Lødrup
seniorrådgiver

Vedlegg

Postadresse
Postboks 8008 Dep
0090 Oslo

Kontoradresse
Akersg. 40

Telefon
22 24 90 90
Org. nr.
972 417 807

Skattelovavdelingen
Telefon 22 24 42 73
Telefaks 22 24 95 11